

אולפן קצר א+ עם רחל חלבה מעריך יום 1 עודכן 9/22

שירים:

אני נשאר אני – משפטים שמניים ותארים (אין חדש בדקדוק לרמה זו)
חבר חדש בראי – זמן עבר שיקלמד במשך היום
ארץ ישראל שלי יפה – כנ"ל.

לצפות ולהאזין לסרטונים תוך כדי מעקב אחרי הטקסט. פעם ראשונה ללא הסברים עלפה
(יש מלים שתרגומן מופיע בטקסט).
כדאי להצביע על הסיבה הדקדוקית שבגללה מופיע שיר זה או אחר בכל יום, אבל אין צורך להתעמק, כי נעשה זאת
במשך היום.
אין צורך להבין כל מילה בשירים.

שיחה

- הכרות, עמ' 56 (כוללת הרבה משפטים שמניים שיודגשו בשעור להלן)
- לקרוא את השאלות באוזני התלמידים, כדי שיחזרו על כל משפט במקלה
  - המורה יתציג את עצמו/ה בפרוט. (על פי התבנית המצופה בטבלת השאלות והתשובות)
  - לחלק לזוגות ליישום השיחה זה עם זה עלפי התבנית.
  - לשוב ולהיתכנס. כל אחד יספר משהו שלמד על מי שאתו/ה שוחח.
  - המורה יתשאל את הראשון: מה אתה יודע על שרה?
  - הוא יספר משהו (משפט או שניים) ויפנה לשכנו לשאול את אותה שאלה. וכך הלאה.

דקדוק (בוקר):

משפט שמני : משפט כזה מוכר, אבל לחזור על הסבר, אפשר באנגלית:
(no verb 'to be' in the present tense)

הפועל 'יהיה' בעבר (שיקלמד אחה"צ) - משמש להפיכת משפט שמני לזמן עבר

משפט שמני חיובי ושלילי. להדגים:

- אני רחל, אני מורה, אני אשה, אני אמא וכו' אני לא אסטרונוטית, אני לא פיזיוטראפיסטית
(כדאי להשתמש במלים לועזיות מקובלות להעשרת השיחה).

כל אחד יציג את עצמו

מקצועות: לספק לכל אחד ואחת את שם המקצוע שלו/ה לשימוש במשפטים שימניים
אח/אחות, רופא/ה עורך/ת דין, שחקן/ית, וכו'
אפשר לבקש מהנוכחים לרשום את מקצועותיהם באנגלית ולמחר אכין טבלת המקצועות של המשתתפים באולפן

תארים: לשימוש במשפטים שמניים

- להדגים: זה ספר מענין, זאת פסטה טובה מאיטליה...

שיר: לחזור על 'אני נשאר אני' המדגים גם משפט שמני וגם תארים.

טבלת תארים על גבי שני עמודים (יחיד זכר / ובנטיה), עמ' 61, 63

לעבור על התארים, להטות כל אחד, להעלות דוגמאות מבין התלמידים, החפצים בכיתה, הסביבה וכו'

פעילות אפשרית:

- להכין אלבום עדכני של דמויות מפורסמות: הסטוריות, תרבותיות, פוליטיות, טריוויה וכו' שניתן לתאר מתוך טבלת התארים המוצעת + פעלים ידועים בבינוני.
- כל אחד בתורו יבחר לעצמו תמונה/דמות וינסה לתאר אותה:
היא צעירה, היא חכמה, היא רזה, היא יפה, היא גבוהה, היא גרה ב... היא שרה יפה, היא מנגנת בגיטרה – מי היא?
והתלמידים האחרים ינחשו.

- אפשר להדפיס מראש את טבלת התארים ולגזור לכרטיסי תארים ולהשתמש למציאת הפכים (אם יש). יכולים לקחת הביתה לתרגול.

- (אפשר להיעזר להדגמה בטבלת A באוגדן [אחרי שיחת בוקר 1] המאפשרת יצירת משפטים שמניים: נושא, נושא, תואר) - עמי 57-59
- אפשר להשתמש גם במשחקי זכרון הפכים מצויירים/כתובים.

מדרש תמונה: מלקט במזבלה לעומת עובדים בסביבת עבודה נעימה (שימוש בתארים) או כל תמונות עשירות אחרות שיאפשרו שימוש במשפטים שמניים ותארים.

דקדוק (אחצ"ה)

הקדמה לפעלים – אפשר בקיצור ובאנגלית:

- נלמד 5 מתוך ה 7.
- להראות שלכל בנין מתוך ה 5 יש באוגדן: טבלת נטייה (במסגרת צבעונית משלו) ורשימת פעלים שכיחים.
- בכל יום נתמקד בבנין אחר
- להצביע על מה דומה ומה שונה מורפולוגית (תחיליות/סיומות וכו') בין הבנינים.
- מכיוון שמכירים את שם הפועל ואת הבינוני, ברמה א+ אנחנו מתמקדים ב**עבר**.
- (למרות שבטבלאות הנטייה מופיעים גם עתיד וצווי)

למרות שבכל יום מימי האולפן הקצר מתמקדים בבנין אחר, יש להציג את טבלאות הנטייה של כל הבנינים זו לצד זו משך כל ימי הקורס (על אדן הלוח? במצגת). זה יאפשר הצבעה על דמיון/הבדל/קשר וכו' בכל הזדמנות.

עבר (הסבר כללי על כל הבנינים תוך כדי הצבעה על 5 טבלאות הנטייה) אפשר באנגלית:

- להדגיש ש**עבר** בכל הבנינים הסיומות זהות ואפשר לזהות עלפיהן את הגוף (להדגים) תיאורית כל שורש יכול להופיע בכל אחד מהבנינים
- יהיו שורשים מוכרים שנפגוש ביותר מבנין אחד - המשמעות תשתנה (ברמה א+, ולמעט דוגמאות מובהקות, לא ניכנס בהכרח להוראות הכלליות האפשריות של הבנינים השונים)

להדגמה חזרה על ה**שיר**: חבר חדש בראי – גוף ראשון יחיד + גוף שלישי יחיד (ביותר מבנין אחד)

בנין קל

- לתרגל נטיית מודל השלמים (ש.מ.ר.) **בבנין קל** עלפי טבלת הנטייה (מסגרת כתומה, עמי 5): שם פועל, בינוני, עבר.
- ליישם על נטיית מודל **הקל** נטיית מספר פעלים עלפי בחירתם מתוך רשימת פעלי **קל** השכיחים שבאוגדן, עמי 9-11. (בינתים, מן **השלמים** שאינם צבועים כגזרות).
- להדגיש חשיבות תרגול מכאני. הפנמה של שורש/פועל המודל מאפשרת לישים ביתר קלות נטיית פעלים אחרים.
- לעבור על פעלים נוספים לפי בחירתם ומשמעותם (החשובים בעיניהם. בינתים להתמקד ב**שלמים**) עם הדגמות במשפטים
- להסביר השימוש ברשימת הפעלים השכיחים של כל בנין: הרשימה מכילה רק חלק מן המרכיבים המופיעים בטבלת הנטייה.

להסביר גזרות באופן כללי (אפשר באנגלית):

- יש קבוצות שורשים (גזרות) שאינן מתנהגות בדיוק לפי נטיית השלמים שבטבלאות הנטייה
- התופעה קיימת בכל הבנינים במידה זו או אחרת.
- למרות זאת, מה שמופיע ברשימת הפעלים השכיחים לכל פועל מהגזרות (אלה שנצבעו¹), מספיק בדר"כ לשחזר את הנטייה כולה.

לעבור על כמה דוגמאות שכיחות ברשימה מכל הגזרות בדגש על העבר. (מכירים כבר לא מעט מבינוני ושם פועל מהרמה הקודמת).

סיפור: 'הלו, מי מדבר? [מאת דתיה בן-דור, הוצאת 'מודן'] – רק פעלי **קל**

¹ כך: פיי – תכלת, פיי – צהוב, ליי – ורוד, וכו'

- טבלת הנטייה של הפועל ה.י.ה , עמ' 7

שיחה: לאן נסעת? איפה היית בעולם? נסעת ל... הייתי/לא הייתי ב...

- הפועל 'היה' בעבר - משמש להפיכת משפט שמני לזמן עבר

מדרש תמונה: עכשיו היא בריאה, אתמול היא היתה חולה....

- נטיית ה.י.ה היא גם מודל גם ליתר פעלי ל"ה – להדגים.

לחזור על השיר: לטיול יצאנו הכולל דוגמאות לגזרות (יצאנו, מצאנו, עלינו, ראינו, שמנו, רצנו, באנו) לעמוד בינתיים רק על פעלי קל.

מדרש תמונה: אנשים במסעדה/בית קפה: מה הם עשו? אכלו, שתו, שמעו מוסיקה, שרו, וכו' או כל תמונה אחרת שתאפשר שימוש בעבר בפעלי קל שכוחים.

שעת סיפור: דירה להשכיר (לפרוט דרך הגשת הסיפור, ראו מאמרים²)

- לקרוא באוזניהם פרק ראשון, עמ' 37
- פעם ראשונה מבלי שהם יעקבו אחר הטקסט.
- קריאה ראשונה מלאה בהסברים:
- הצגת התמונות (מצגת לאוצר המלים: עמק, כרם, מגדל, תרנגולת, קוקיה וכו'), פישוט הכתוב, במימיקה, הצבעה וכו'
- בקריאה שניה באוזני התלמידים, הם עוקבים אחר הטקסט.
- אחר כך, כשהטקסט לפני התלמידים, להציג את תמונת ה'פרק הראשון' בספר והתמונות מן המצגת, לבקש מהם לשחזר את הסיפור: בעזרת שאלות מנחות, כל אחד יתרום משהו ויקדם את הסיפור.

- להפנות גם לרשימת הפעלים ב'דירה להשכיר' [עמ'49-47]

- לנסות לפתח שיחה על מגורים בבית דירות עם שכנים שונים.

שעורי בית:

- לחזור בבית על מה שנלמד היום בקריאה ובהאזנה לשירים ולסיפור (אם שיחות הבוקר וגרסת הסיפור הקלה הוקלטו – להקשיב גם לאלה)
- תרגילי קל, עמ' 12
- להכין את השיחה של יום המחרת (נושא: הבית) בקריאה (ואם הוקלטה גם בהאזנה).
- להכין ואת הפעלים של יום המחרת (פיעל) – מה מוכר כבר מבינוני ושם פועל? סמך/לעצמך פעלים שמושיים.

² [ספרות ילדים בהוראת שפה נוספת למבוגרים](#)

תוכלו לקרוא עוד על דרך הוראת 'דירה להשכיר' באולפן אלף פלוס (באנגלית).